

**«Кіровоградський інститут державного та муніципального управління
Класичного приватного університету»
Кафедра соціальної роботи**

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ СОЦІОЛОГІЇ

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань 1301 «Соціальне забезпечення»

напрямок підготовки 6.130102 Соціальна робота

форма навчання денна

(Шифр за ОПП ВППІ 1)

Кіровоград – 2015

Програма навчальної дисципліни «Історія та теорія соціології» для студентів за напрямом підготовки 6.130102 Соціальна робота, 2015 р. – 6 с.

Розробник: В. Д. Косенко – завідувач кафедри соціальної роботи.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри соціальної роботи.

Протокол від 24 грудня 2015 року № 5.

Завідувач кафедри _____ (В. Д. Косенко)
(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

24 грудня 2015 року

Схвалено Науково-методичною комісією ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету»

Протокол від 24 грудня 2015 року № 4

24 грудня 2015 року

Голова _____ Г. Ю. Шаркова

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Історія та теорія соціології» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки молодших спеціалістів спеціальності 5.13010101 Соціальна робота

Предмет навчальної дисципліни: сутність соціології, її предмет та об'єкт пізнання, функції і структуру соціологічного знання, значення соціології для розв'язання проблем українського суспільства.

Міждисциплінарні зв'язки: прикладні методики соціальної роботи.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Історія становлення соціології
2. Особистість, соціальна група, соціальний інститут
3. Суспільство та принципи соціальної організації
4. Теорія соціологічних досліджень

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є опанування сучасними методиками соціологічного аналізу суспільних відносин, знайомство студентів з науковими перспективами у галузі соціології.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- набуття навичок організації та проведення соціологічних досліджень і практичного ефективного використання їх результатів;
- вивчення соціальної структури суспільства та основ соціальної поведінки;
- формування цілісного уявлення про специфіку, об'єкт і предмет соціологічного знання;
- вироблення знань про перспективи подальшого розвитку соціології.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- поняття суспільства як соціальної реальності та цілісної системи;
- головні етапи культурно-історичного розвитку суспільства, механізми та форми соціальних змін;
- поняття особистості як суб'єкта соціальної дії та соціальних взаємодій;
- культурно-історичні типи соціальної нерівності та стратифікації;
- мати уявлення про горизонтальну і вертикальну соціальну мобільність;
- загальні проблеми стратифікації українського суспільства, причини нерівності, взаємини соціальних груп, спільнот;
- основні етапи проведення та методи соціологічного дослідження.

вміти :

- об'єктивно, на наукових засадах, визначати місце та роль соціології в системі соціогуманітарних наук;
- визначати своє місце в соціальній структурі суспільства, а також соціальні ролі, які виконує людина в житті;
- використовувати отримані теоретичні знання для оцінки конкретних ситуацій, що виникають у повсякденному житті;
- передбачати можливі наслідки різноманітних життєвих ситуацій;
- формувати у себе соціологічну культуру.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія становлення соціології

Тема 1. Предметне поле соціології

Предметне поле соціології. Функції і завдання соціології. Рівні соціологічного аналізу.

Структура соціології. Соціологія в системі соціального знання.

Тема 2. Історія становлення та розвитку соціологічної думки

Протосоціологія. Соціологія XIX ст. - поч. XX ст.

Сучасні соціологічні теорії. Вітчизняна соціологія.

Змістовий модуль 2. Особистість, соціальна група, соціальний інститут

Тема 3. Особистість та суспільне життя

Особистість у соціології. Структура особистості.....

Соціологічні теорії особистості. Соціалізація особистості.

Тема 4. Соціологічний аналіз девіації

Девіація як соціальне явище. Соціологічні теорії девіації.

Норма та девіація. Девіантна поведінка: причини та наслідки.

Тема 5. Соціальна група і міжособова взаємодія

Соціальна група з погляду соціології. Класифікація соціальних груп.

Структурні складові соціальної групи. Концептуальні основи міжособової взаємодії.

Соціологічні теорії міжособової взаємодії. Соціальні ефекти міжособової взаємодії.

Тема 6. Соціальні інститути та організації

Сутність соціального інституту.

Функції та дисфункції соціальних інститутів. Види соціальних інститутів.

Змістовий модуль 3. Суспільство та принципи соціальної організації

Тема 7. Соціальна організація: поняття та сутність

Типологія організацій. Моделі організації.

Бюрократична та демократична організації.

Тема 8. Суспільство та його соціальна структура

Суспільство: сутність і типологія. Соціальна структура суспільства. Соціальна стратифікація.

Сучасні концепції стратифікації. Проблематика середнього класу. Соціальна мобільність у сучасному суспільстві.

Тема 9. Соціальні зміни та конфлікти

Соціальна зміна: сутність та різновиди. Соціальна трансформація і глобалізація як індикатори змін.

Конфлікт як джерело соціальних змін. Типологія конфліктів.

Теорії конфлікту в соціології. Структурні складові, причини та динаміка конфлікту. Управління конфліктом.

Тема 10. Культура та ментальність

Поняття культури. Основні складові культури.

Форми та види культури. Ментальність та її сутність.

Змістовий модуль 4. Теорія соціологічних досліджень**Тема 11. Методологія соціологічних досліджень**

Методологія соціологічного дослідження.

Спостереження та експеримент у соціології. Методи дослідження суспільних процесів.

Тема 12. Методи соціологічних досліджень

Класифікація основних методів соціологічних досліджень.

Методи вивчення особистості. Методи діагностики внутрішньогрупових процесів. Опрацювання та аналіз соціальної інформації.

3. Рекомендована література

1. Дворецька Г.В. Соціологія: Навч. посіб.– К.: КНЕУ, 2002. – 472 с.
2. Култаєва М.Д., Навроцький О.І., Шеремет І.І. Європейська теоретична соціологія ХХ-ХХІ століття: навч. посібник для студ. ВНЗ. – Х., 2008.– 328 с.
3. Лукашевич М.П., Туленков М.В., Яковенко Ю.І. Соціологія: основи загальної, спеціальних і галузевих теорій: підручник. - К.: Каравела, 2008. - 544 с.
4. Практикум з соціології: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти / За ред. В.М.Пічі. – Львів, 2004.
5. Перегуда Є.В. Соціологія: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. –П26 К.: КНУБА, 2012. – 140 с
6. Соціологія: підручник / за ред. В.Г. Городяненка. – К.: Видавничий центр «Академія», 2008. – С. 9-21.
7. Соціологія: Підручник / 3-тє вид., стереотипне. За ред. В.М. Пічі. — Львів: «Новий світ-2000», 2007. – 280 с.
8. Соціологія: Підручник / За ред. В.Г. Городяненка. – 2-ге вид., перероб., доп. – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 559 с.
9. Соціологія: Навчальний посібник / За ред. С.О. Макєєва. – 3-тє вид., стер. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2005. – 455 с.
10. Соціологія: навч. посіб. / За редакцією Макєєва С.О. – 4-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 566 с.
11. Сірий Є.В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії: Навчальний посібник. – Вид. 2-ге. К.: Атіка, 2007. – 480 с.
12. Соціологічна енциклопедія / Ред. кол.: Астахова В.І., Бакіров В.С., Городяненко В.Г. (уклад.) та ін. – К.: Академвидав, 2008. – 456 с.
13. Теоретическая социология .Антология: В 2ч – М.,2002.
14. Танчин І.З. Соціологія: Навчальний посібник. – 2-ге вид., переробл. і доп. – К.: Знання, 2007. – 351 с.
15. Танчин І.З. Соціологія : навчальний посібник. – 3-тє вид., переробл. і доп. – К.: Знання, 2008. – 351 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання екзамен

5. Засоби діагностики успішності навчання

З метою перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної шкали оцінювання в традиційну 4-бальну шкалу та європейську шкалу ECTS використовується такий порядок:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни